

THẦY LƯƠNG

Tôi bắt đầu được học tiếng Anh từ khi vào lớp 10, và thầy Lương là thầy giáo dạy tiếng Anh đầu tiên của tôi. Thầy Lương tốt nghiệp sư phạm khoa tiếng Pháp, do có người quen trong ban giám hiệu nên thầy được nhận về trường tôi. Nhưng trường tôi khi đó không có môn tiếng Pháp, chỉ có Anh và Nga, mà Anh thì biên chế hết rồi, không chen vào được nữa, nên thầy đành học cấp tốc một khóa tiếng Nga rồi vào trường làm giáo viên dạy Nga. Thật may cho thầy Lương là vài năm sau, một bà giáo viên tiếng Anh của trường tôi bị đi tù, nên thừa ra một suất biên chế tiếng Anh, thế là thầy Lương lại học cấp tốc một khóa tiếng Anh để chuyển sang làm giáo viên Anh. Thành ra, thầy Lương nói tiếng Anh nghe rất giống tiếng Nga, còn nói tiếng Nga thì lại như là tiếng Pháp...

Có lẽ vì thế mà hôm đầu tiên học từ mới, thầy không đọc mà viết phiên âm lên bảng rồi chỉ từng từ, chúng tôi ngồi dưới ngoan ngoãn đọc theo: “Ai là tôi, tôi là ai, họ là đây, chúng ta là ở, say là nói, nói là say, hiệp là giúp, giết là kêu, trẻ con là cút...”. Tôi đọc theo rất hăng, nhưng trong lòng lại có đôi chút thất vọng, bởi trước đó, tôi vẫn nghĩ tiếng Anh nó phải văn minh, lịch sự lắm, ai ngờ lại toàn hiệp với giết, lại còn coi trẻ con như cút”.

Thầy Lương cũng dạy cho chúng tôi một số phương pháp học từ mới rất hay. Chẳng hạn như từ Security: thầy phiên âm nó thành Sờ-cu-rờ-ti. Ai hay sờ cu rờ ti? Chính là mấy bác bảo vệ đứng canh ở chợ, khi nghi ngờ ai đó ăn cắp đồ, bác sẽ sờ cu rờ ti khắp người để kiểm tra. Bởi thế, Security nghĩa là “bảo vệ”. Với từ “ant” - tức là “kiến” - thì thầy dặn chúng tôi hãy liên tưởng tới tên một quận của Hải Phòng: quận Kiến Ant. Liquid thầy phiên âm thành Ly-cút, và thầy bảo chúng tôi liên tưởng tới bạn Ly – lớp phó lao động của lớp tôi, Ly bị tiêu chảy kinh niên, cút thường xuyên ở dạng lỏng, bởi vậy, Liquid nghĩa là “chất lỏng”. Với từ December – thầy phiên âm thành “Đi xem bơi” – thầy kể là làng thầy có hội thi bơi diễn ra vào đúng tháng mười hai, bởi vậy, “Đi xem bơi” là “tháng mười hai”...

Lần ấy tôi đi thi tin học, phần soạn thảo văn bản, hì hục làm cả tiếng đồng hồ, lúc gần xong thì cái máy tính nó hiện lên cái câu hỏi tiếng Anh gì đó tôi không dịch được, chỉ biết là nó bắt tôi chọn giữa “Yes” và “No”. Tôi đang băn khoăn không biết phải chọn cái gì thì may quá, nhìn ra cửa sổ, tôi thấy thầy Lương đang đi về phía nhà vệ sinh. Tôi liền gọi giật thầy lại và nhờ thầy giúp xem là tôi nên chọn click vào đâu. Thầy bảo: “No, No”, rồi ôm bụng chạy thẳng vào nhà vệ sinh. Tôi nghe lời thầy, chọn “No”: thế là xong, toàn bộ bài của tôi mất sạch. Hoá ra, câu đó là máy tính nó hỏi tôi có muốn lưu lại nội dung tôi vừa làm hay không. Bị trượt môn tin, tôi bực quá, trách thầy, thì thầy bảo là lúc đó thầy đang đau bụng buồn ỉa,

thầy bảo “No, No” tức là thầy đang vội, không giúp được đâu, chứ có phải là thầy nhắc đâu.

Rồi cả cái lần lớp tôi có đoàn cán bộ trên phòng giáo dục về dự giờ. Thầy Lương đặt một câu hỏi tiếng Anh đại ý là sau này lớn lên bạn mơ ước làm nghề gì. Câu này với tôi quá dễ, vì từ lâu, tôi đã rất ngưỡng mộ chú Tuấn - người giàu nhất làng tôi. Tất cả các quán ghi lô đề ở làng tôi đều là chi nhánh tay chân của chú Tuấn. Đánh bao nhiêu điểm, thậm chí cấm cả nhà, cả xe để đánh thì chú Tuấn cũng sẵn sàng ôm hết. Nói chung, chú Tuấn là một chủ đề rất có uy và được dân chơi trong và ngoài làng kính nể, nên không chỉ tôi mà rất nhiều đứa trẻ trong làng tôi đều ước mơ sau này lớn lên sẽ trở thành một chủ đề giống như chú.

Tôi giơ tay xung phong rồi đứng lên đồng dạng trả lời: “I want to be a topic”. Trả lời xong thì tôi thấy thầy Lương cũng như mấy cán bộ của phòng giáo dục mặt cứ nghệt ra như ngỗng đực, chắc là không hiểu gì. Tôi lại phải giải thích cặn kẽ rằng “topic” là chủ đề - một nghề nhàn hạ, nhanh giàu, và rất được nể trọng. Thầy Lương cùng các cán bộ nghe xong thì vỗ tay rào rào, khen tôi đặt câu hay quá. Tôi được cho điểm 10, còn lớp tôi tiết ấy được cho giờ Tốt.

Hồi ấy tôi cũng biết là muốn nói tiếng Anh tốt thì phải chịu khó thực hành với Tây, nhưng quê tôi thóc lúa, lợn gà nhiều, chứ Tây thì bới đâu ra? Ấy thế mà hôm ấy, khi lớp tôi đang lao động dọn cỏ trước cổng trường thì tự nhiên có hai thằng Tây lạc đường tiến lại gần hỏi thăm gì đó. Nhìn thấy Tây, mắt tôi sáng lên như một thằng cuồng dâm bị nhốt trong cũi sắt lâu năm vừa được thả ra và thả đúng vào căn phòng có Ngọc Trinh đang tắm. Tôi lao đến đứng trước mặt hai thằng Tây, rồi phọt ra một tràng tiếng Anh với giọng đây tự tin. Tôi nói xong, hai thằng Tây nhìn nhau lắc đầu hoang mang. Cũng may, lúc ấy thầy Lương xuất hiện, thầy bắt tay hai thằng Tây, rồi nói câu gì đó rất dài. Đúng là thầy nói có khác, hai thằng Tây không còn hoang mang nữa mà chúng nhăn mặt, cau mày lại, xong lắc đầu vẻ ngán ngẩm rồi bỏ đi. Trước khi đi, chúng còn lẩm bầm câu gì đó tôi không hiểu, vì chỉ nghe được hai từ là “shit” với “fucking” gì đó...

Tôi hỏi thầy là sao mình nói mà bọn Tây nó không hiểu vậy, thì thầy ân cần giảng giải: “Tiếng Anh nó cũng giống tiếng Việt mình vậy: Tiếng Việt có giọng Bắc, giọng Nam, giọng Nghệ An, Quảng Bình, giọng của đồng bào dân tộc Khơ Me miền núi. Cùng là người Việt nhưng em nghe mấy bà con Khơ Me nói em có hiểu gì không? Thì mấy thằng Tây ấy cũng vậy: chúng nó nói tiếng Tây, nhưng là Tây thuộc dân tộc thiểu số miền núi, còn chúng ta nói tiếng Tây phổ thông, chúng nó không hiểu là đúng”.

Năm ấy thi tốt nghiệp, trường tôi có 114 bạn bị trượt – trong đó có tôi, và lý do trượt hầu hết là bị điểm liệt môn tiếng Anh của thầy Lương. Thầy Lương buồn lắm, ôm chúng tôi, bảo: “Thầy có một ước mơ cháy bỏng đó là có thể sửa điểm tốt nghiệp để cho 114 em đỡ sạch”. Sau năm ấy, thầy bị cho nghỉ việc. Từ đó, chúng tôi không biết thầy đi đâu, và cũng không nhận được tin tức gì về thầy nữa...

Cho đến hôm nay, khi đọc báo nghe tin có ông Lương nào đó đã sửa điểm tốt nghiệp cho 114 học sinh thì chúng tôi mới giật mình sửng sốt. Thầy ơi, liệu có phải đó là thầy không? Thầy đã luồn lách và leo lên được chức vụ cao như vậy sao? Chúng em rất tự hào và xin chúc mừng vì thầy đã thực hiện được mơ ước cháy bỏng năm nào!

Võ Tòng Đánh Mèo

P/s: Bảng điểm sau khi chấm lại của các "nhân tài" Hà Giang: Cột bên trái là điểm công bố, cột bên phải là điểm sau khi thanh tra, rà soát lại.